



LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KAUNO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2026 m. rugpjūčio 21 d.
(byla Nr. AG1-211/11-2026)
Kaunas

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Daivos Bereikienės, Lionelos Gelmanienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja) ir Birutės Pranevičienės,

Komisijos 2026 m. rugpjūčio 18 d. posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjų T. K. ir J. Č. patikslintą skundą atsakovei Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos Vidurio Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamento 2026 m. balandžio 24 d. rašto Nr. *[duomenys neskelbtini]* „Dėl jūsų skundo (*[duomenys neskelbtini]*)“ dalies panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėjai T. K. ir J. Č. kreipėsi į Komisiją su patikslintu skundu (Komisijoje registruotas 2026 m. birželio 29, reg. Nr. 20R1-656; toliau – skundas), kuriuo Komisijos prašo:

1) panaikinti Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos (toliau – Inspekcija) Vidurio Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamento 2026 m. balandžio 24 d. raštu Nr. *[duomenys neskelbtini]* „Dėl Jūsų skundo (*[duomenys neskelbtini]*)“ pateikto atsakymo į pareiškėjų skundą dalį, susijusią su tvoros įrengimu žemės sklype adresu *[duomenys neskelbtini]*;

2) įpareigoti atsakovę Inspekciją iš naujo išnagrinėti pareiškėjų skundo dalį dėl galimai neteisėtai įrengtos tvoros žemės sklypo dalyje adresu *[duomenys neskelbtini]*, ir priimti sprendimą.

Skunde pareiškėjai nurodo, kad Inspekcija nenagrinėjo pareiškėjų skundo dalies dėl galimai neteisėtai įrengtos tvoros, remdamasi senatimi bei tai, kad tvoros įrengimui nereikalingas statybą leidžiantis dokumentas (toliau – ir SLD). Pareiškėjai nesutinka su senaties taikymo tvoros įrengimui, nes, jų vertinimu, pažeistas viešasis interesas. Mano, kad pažeidimas yra tęstinis ir senaties terminas nuolat atsinaujina – šiuo atveju senatis negali būti taikoma. Pareiškėjai teigia, kad net jeigu tvoros įrengimui nereikėjo gauti statybą leidžiančio dokumento, bet tvoros įrengimui reikėjo gauti raštišką pritarimą iš *[duomenys neskelbtini]* regioninio parko direkcijos ir raštišką pritarimą iš Kultūros paveldo departamento (toliau – ir KPD) Vilniaus teritorinio padalinio.

Pareiškėjai paaiškina, kad 1996 m. buvo nustatyta naudojimosi sklypu tvarka tarp sklypo savininkų, nustatant kiekvienam sklypo savininkui jo naudojimosi sklypu dalį. Bet sklypas yra bendras, naudojimosi tvarka nesuteikia teisės apsitverti naudojamą sklypo dalį. Pareiškėjų nuomone, galima būtų aptverti visą sklypą tvora, bet ne sklypo dalį, bet tik tuomet, jeigu sklypas nebūtų saugojamoje teritorijoje – *[duomenys neskelbtini]* regioniniame parke ir jeigu sklypas nepriklausytų *[duomenys neskelbtini]* dvaro sodybai, kuri įtraukta į Kultūros *[duomenys neskelbtini]* Registrą (un. k. *[duomenys neskelbtini]*).

Nurodo, kad bendrasavininkės D. J. [duomenys neskelbtini] ir R. N. [duomenys neskelbtini] bei jų šeimos narys P. N. [duomenys neskelbtini] įrengė tvorą – apsitvėrė savo naudojamą sklypo dalį – seniau negu prieš 10 metų. Bet įrengus tvorą, buvo pažeistos ir apribotos kitų sklypo savininkų teisės ir jos yra pažeidžiamos ir apribotos iki šios dienos. Todėl, pareiškėjų vertinimu, pažeidimas yra tęstinis ir senaties terminas nuolat atsinaujina ir šiuo atveju senatis negali būti taikoma. Pareiškėjai teigia, kad tvora apriboja kitų bendrasavininkų galimybę prieiti iki Neries upės. Pastačius tvorą, pažeistos pareiškėjos J. Č. nuosavybės teisės naudotis savo sklypo dalimi pagal nustatytą naudojimosi sklypu tvarką, pažymėtą indeksu 2.

Paaikškina, kad sklypas [duomenys neskelbtini], yra saugojamoje teritorijoje – [duomenys neskelbtini] regioniniame parke ir sklypas su Vila (un. k. [duomenys neskelbtini]) priklauso [duomenys neskelbtini] dvaro sodybai, kuri įtraukta į Kultūros Vertybių Registrą (un. k. [duomenys neskelbtini]). Nurodo, kad sklypo vakarinė riba ribojasi su užtvėntu Turniškės upeliu ir istoriniu [duomenys neskelbtini] dvaro sodybos tvenkiniu, kuris priklauso tvenkinių, vandens kanalų sistemai, suformuotai patvenkus Verkės, Turniškėlės, Riešės upelius, bei ribojasi su istorine antro vandens malūno su užtvanka vieta, o pietinė sklypo riba ribojasi su Neries upės pakrante.

Pareiškėjai teigia, kad pagal [duomenys neskelbtini] regioninio parko nuostatas negali būti įrengiama tvora, aukštesnė kaip 1,5 m, o įrengtos tvoros aukštis sklype [duomenys neskelbtini] – 1,60 m. Vakarinėje sklypo dalyje įrengta tvora ir pavėsinė patenka į tvenkinio pakrantės apsaugos zoną, be to, tvora patenka už sklypo ribų į valstybinę žemę. [duomenys neskelbtini] dvaro sodyboje (un. k. [duomenys neskelbtini]) neleidžiama tverti tvoros aplink sklypą, jeigu istoriškai jos nebuvo konkrečioje vietoje. Tuo labiau, [duomenys neskelbtini] dvaro sodyboje (un. k. [duomenys neskelbtini]) neleidžiama įrengti tvoros sklypo viduje.

Pareiškėjų nuomone, sklypo bendrasavininkės D. J. [duomenys neskelbtini] ir R. N. [duomenys neskelbtini] neteisėtai įsirengė nesudėtingą statinį – tvorą, kuri darto unikalų kraštovaizdį, kuris apima tvenkinių, vandens kanalų sistemą, suformuotą patvenkus Verkės, Turniškėlės, Riešės upelius – vertingoji [duomenys neskelbtini] dvaro sodybos savybė. Pareiškėjai teigia, kad 1,60 m aukščio metalinė tvora darto unikalią panoramą, darto neigiamą įtaką [duomenys neskelbtini] dvaro sodybos vertingosioms savybėms ir pažeidžia saugojamos teritorijos – [duomenys neskelbtini] regioninio parko nuostatas. Pareiškėjai nurodo, kad tvora įrengta neteisėtai ir pažeidžiant viešąjį interesą bei trečiųjų asmenų (tarp jų visuomenės) teises ir teisėtus interesus.

Pareiškėjai pažymi, kad Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 52¹ straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad su statyba susijusį viešąjį interesą sudaro valstybės, savivaldybės žemės naudojimas, valdymas ar disponavimas ja, statyba saugomose teritorijose, miškuose, visuomeninės paskirties statiniuose ar teritorijose. Teigia, kad [duomenys neskelbtini] dvaro sodyboje (un. k. [duomenys neskelbtini]) negalima įrengti tvoros sklype [duomenys neskelbtini], leidžiama tik atkurti istorinius sodybos elementus.

Atsakovė Inspekcija su pareiškėjų skundu nesutinka ir prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime į pareiškėjos skundą nurodo šias faktines aplinkybes:

1. Inspekcija 2025 m. gruodžio 29 d. gavo pareiškėjo T. K. 2025 m. gruodžio 22 d. skundą (toliau – 2025 m. gruodžio 29 d. skundas) dėl žemės bendrasavininkų ir buto Nr. 1 (unikalus Nr. [duomenys neskelbtini]), [duomenys neskelbtini], savininkų: R. N. [duomenys neskelbtini], D. J. [duomenys neskelbtini], galimai neteisėtų veiksmų. 2026 m. sausio 5 d. Inspekcija gavo Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos grupės 2026 m. sausio 2 d. raštą Nr. [duomenys neskelbtini] „Dėl skundo persiuntimo nagrinėti pagal kompetenciją“, kuriuo persiųstas analogiškas 2025 m. gruodžio 29 d. skundas.

2025 m. gruodžio 29 d. skunde nurodoma, kad žemės sklypo, esančio [duomenys neskelbtini], bendraturčių R. N. [duomenys neskelbtini] ir D. J. [duomenys neskelbtini] šeimos narys P. N. [duomenys neskelbtini] bendrame žemės sklype vykdo komercinę „Subaru garažo“ veiklą ir laiko apie dešimt automobilių, nors tam, pareiškėjo teigimu, nėra kitų bendraturčių sutikimo. Taip pat teigiama, kad R. N. ir D. N., neturėdamos bendraturčių sutikimų, statybą leidžiančio dokumento ir kitų reikalingų institucijų pritarimų, savo naudojamose sklypo dalyje įrengė metalinę tvorą, pastatė pirtį ir kitus nesudėtinguosius statinius, o tvora apribojo bendraturtės J. Č. galimybę naudotis jai

priskirta sklypo dalimi bei kitų bendraturčių priėjimą prie Neries upės. Skundu prašoma ištirti nurodytas aplinkybes, įpareigoti metalinę tvorą pašalinti ir nutraukti sklype vykdomą komercinę veiklą bei automobilių laikymą.

2. Inspekcija 2026 m. sausio 7 d. raštu Nr. *[duomenys neskelbtini]* „Dėl skundo dalies persiuntimo nagrinėti pagal kompetenciją (*[duomenys neskelbtini]*)“ Vilniaus miesto savivaldybės administracijai pagal kompetenciją persiuntė nagrinėti skundo dalį dėl žemės sklypo, esančio *[duomenys neskelbtini]*, dalyje vykdomos komercinės veiklos, ūkinio pastato 23I1/b ir šio žemės sklypo dalyje pastatytų nesudėtingųjų pastatų galimai naudojamų ne pagal paskirtį, prašant apie patikrinimo rezultatus ir priimtą sprendimą informuoti Pareiškėją ir Inspekciją.

3. Vilniaus miesto savivaldybės administracija 2026 m. sausio 8 d. raštu Nr. *[duomenys neskelbtini]* „Dėl žemės sklype *[duomenys neskelbtini]* vykdomos veiklos“ paaiškino, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 49 straipsnio 1 dalies 3 punktu, statinių naudojimo priežiūrą atlieka savivaldybių administracijos, o Vilniaus mieste šias funkcijas vykdo Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Energetikos skyriaus Būsto administravimo poskyris (toliau – Poskyris). Kadangi skunde nebuvo nurodytas konkretus statinio naudojimo ne pagal paskirtį atvejis, Poskyris neturėjo pagrindo atlikti patikrinimo. Kartu pažymėjo, kad pareiškėjui nurodžius konkretų statinio naudojimo ne pagal paskirtį faktą, Poskyris atliktų patikrinimą.

4. Inspekcija 2026 m. sausio 15 d. raštu Nr. *[duomenys neskelbtini]* „Dėl gauto skundo nagrinėjimo (*[duomenys neskelbtini]*)“ informavo pareiškėją, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo, statybos ir žemės naudojimo valstybinės priežiūros įstatymu (toliau – Priežiūros įstatymas), 2026 m. vasario 3 d. nuo 10.00 val. bus atliekamas žemės sklypo, unikalus Nr. *[duomenys neskelbtini]*, esančio *[duomenys neskelbtini]*, neplaninis žemės naudojimo patikrinimas. Tuo pačiu raštu pareiškėjas informuotas, kad 2025 m. gruodžio 29 d. skundo nagrinėjimo terminas pratęstas, o apie vietoje atlikto patikrinimo ir Skundo nagrinėjimo rezultatus jis bus informuotas atskiru raštu.

5. Vilniaus miesto savivaldybės administracija 2026 m. sausio 16 d. raštu Nr. *[duomenys neskelbtini]* „Dėl informacijos pateikimo“ informavo, kad jos Žemės tvarkymo ir administravimo skyrius (toliau – Skyrius), išnagrinėjęs Inspekcijos persiustą 2025 m. gruodžio 22 d. skundo dalį, nustatė, jog žemės sklypas, unikalus Nr. *[duomenys neskelbtini]*, esantis *[duomenys neskelbtini]*, yra privatus ir jame nustatyta naudojimosi žemės sklypu tvarka. Taip pat nurodė, kad skunde keliami klausimai dėl bendraturčių galimybės naudotis jiems priskirtomis žemės sklypo dalimis ir bendraturčių sutikimų vertintini kaip civiliniai teisiniai santykiai, todėl ginčas turėtų būti sprendžiamas Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka. Taip pat pažymėta, kad žemės sklype vykdomų statybos darbų teisėtumo vertinimas priskirtas Inspekcijos kompetencijai.

6. Inspekcija 2026 m. sausio 27 d. raštu Nr. *[duomenys neskelbtini]* „Dėl skundo nagrinėjimo termino pratęsimo (*[duomenys neskelbtini]*)“ informavo pareiškėją, kad 2025 m. gruodžio 29 d. skundo nagrinėjimo terminas pratęstas 20 darbo dienų nuo 2026 m. sausio 26 d.

7. Inspekcija 2026 m. vasario 3 d. atliko žemės sklypo, unikalus Nr. *[duomenys neskelbtini]*, *[duomenys neskelbtini]*, neplaninį žemės naudojimo patikrinimą ir 2026 m. vasario 17 d. parengė Žemės naudojimo patikrinimo aktą (kontrolinį klausimyną) Nr. ŽPA2-*[duomenys neskelbtini]* (toliau – Aktas).

8. Inspekcija 2026 m. vasario 27 d. raštu Nr. *[duomenys neskelbtini]* „Dėl skundo nagrinėjimo termino pratęsimo (*[duomenys neskelbtini]*)“ informavo pareiškėją apie tai, kad skundo nagrinėjimo terminas nuo 2026 m. vasario 24 d. pratęstas 20 darbo dienų.

9. Atsakydama į 2025 m. gruodžio 29 d. skundą Inspekcija 2026 m. kovo 25 d. raštu Nr. *[duomenys neskelbtini]* „Dėl atlikto žemės naudojimo patikrinimo (*[duomenys neskelbtini]*)“ (toliau – Sprendimas Nr. 1) informavo pareiškėją, kad 2026 m. vasario 3 d. atliko žemės sklypo, unikalus Nr. *[duomenys neskelbtini]*, esančio *[duomenys neskelbtini]*, neplaninį žemės naudojimo patikrinimą, kurio pagrindu 2026 m. vasario 17 d. surašė Aktą. Pareiškėjas informuotas, kad žemės naudojimo patikrinimo metu nustatyta, kad žemės sklypo, unikalus Nr. *[duomenys neskelbtini]*, esančio adresu *[duomenys neskelbtini]*, bendrasavininkai sklypą naudoja ne pagal Nekilnojamojo turto kadastro žemėlapyje pažymėtas ribas. Už vakarinės žemės sklypo ribos uždaru kontūru aptvertas 18 kv. m

valstybinės žemės sklypo, unikalus Nr. *[duomenys neskelbtini]*, plotas, atribotas 20,44 m ilgio metaline tvora. Už rytinės žemės sklypo ribos uždaru kontūru aptvertas ir naudojamas 35 kv. m valstybinės žemės plotas, atribotas 15,79 m ilgio metaline tvora ir 6,03 m ilgio vartais. Šiame plote įrengta apie 24 kv. m trinkelų aikštelės dalis ir 13 kv. m ploto pavėsinės dalis. Visi užimti valstybinės žemės plotai naudojami kaip vientisas masivas su žemės sklypu (unikalus Nr. *[duomenys neskelbtini]*). Pareiškėjas taip pat informuotas, kad atliekamas nustatytų pažeidimų vertinimas statybos valstybinės priežiūros srityje, o jį atlikus bus sprendžiama dėl privalomojo nurodymo surašymo žemės naudojimo ir (ar) statybos valstybinės priežiūros srityje.

10. Inspekcija 2026 m. kovo 30 d. raštu Nr. *[duomenys neskelbtini]* „Dėl skundo nagrinėjimo termino pratęsimo“ informavo pareiškėją apie tai, kad skundo nagrinėjimo terminas nuo 2026 m. kovo 23 d. pratęstas 20 darbo dienų.

11. Inspekcija 2026 m. balandžio 21 d. surašė faktinių duomenų patikrinimo vietoje aktą Nr. FAK-*[duomenys neskelbtini]*.

12. Inspekcijos 2026 m. balandžio 24 d. rašto Nr. *[duomenys neskelbtini]* „Dėl jūsų skundo (*[duomenys neskelbtini]*)“ (toliau – Sprendimas Nr. 2) dalyje, susijusioje su metaline tvora, Inspekcija nustatė, kad statytojas jo valdomoje Žemės sklypo dalyje, kadastro plane pažymėtoje skaičiais 3 ir 4, taip pat iš dalies už vakarinės Žemės sklypo ribos iki 2002 m. pastatė metalinę tvorą, kurios didžiausias aukštis – 1,60 m. Nustatyta, kad 20,44 m ilgio tvoros dalis pastatyta už vakarinės Žemės sklypo ribos esančioje valstybinėje žemėje, o 15,79 m ilgio tvoros dalis ir 6,03 m ilgio vartai 2010 m. įrengti už Žemės sklypo ribų esančioje valstybinėje žemėje. Statytojas nepateikė valstybinės žemės valdytojo rašytinio sutikimo įrengti šias tvoros dalis ir vartus valstybinėje žemėje. Sprendime Nr. 2 taip pat nurodyta, kad metalinė tvora ir tvora su vartais pagal jų požymius ir techninius parametrus, vadovaujantis STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“ 5 priedo 2 lentelės 3.1 papunkčiu, priskirtinos I grupės nesudėtingiesiems kitos paskirties inžineriniams statiniams. Vadovaujantis Statybos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies nuostatomis, I grupės nesudėtingojo statinio statybai statybą leidžiantis dokumentas neprivalomas. Inspekcija taip pat rėmėsi Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 8 punktu, pagal kurį skundas dėl statybos teisėtumo nenagrinėjamas, jeigu statybos darbai atlikti daugiau kaip prieš dvejus metus iki skundo pateikimo. Išimtis taikoma, kai dėl statybos teisėtumo teisėsaugos institucijos atlieka tyrimą arba kyla įtarimų dėl viešojo intereso pažeidimo, tačiau net ir tokiu atveju skundas nenagrinėjamas, jeigu nuo statybos darbų atlikimo praėjo daugiau kaip dešimt metų. Be to, Sprendime Nr. 2 nurodyta Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 9 punkto nuostata, pagal kurią nenagrinėjami skundai dėl statybos darbų, kuriems nereikia rengti statinio projekto ir gauti statybą leidžiančio dokumento, išskyrus atvejus, kai įvyko arba gresia statinio avarija, statinio statyba konkrečioje vietoje pagal teisės aktus negalima arba kyla įtarimų dėl viešojo intereso pažeidimo. Pažymėta, kad, vadovaujantis Statybos įstatymo 52¹ straipsnio 2 dalimi, su statyba susijusiam viešajam interesui priskiriamas valstybės ar savivaldybės žemės naudojimas, valdymas ir disponavimas ja, taip pat statyba saugomose teritorijose, miškuose, visuomeninės paskirties statiniuose ar teritorijose. Kartu pareiškėjui išaiškinta, kad fiziniai ir juridiniai asmenys turi teisę kreiptis į teismą dėl kitų asmenų veiklos, jeigu mano, kad ši veikla vykdoma ar buvo įvykdyta neteisėtai arba pažeidžia jų ar trečiųjų asmenų teises ir teisėtus interesus.

13. Inspekcija 2026 m. balandžio 29 d. surašė Privalomąjį nurodymą pašalinti žemės naudojimo pažeidimus Nr. ŽPN-*[duomenys neskelbtini]*, kuriuo nurodė R. N. *[duomenys neskelbtini]* „Atlaisvinti naudojamą 53 kv. m valstybinės žemės plotą už vakarinės ir rytinės žemės sklypo, unikalus Nr. *[duomenys neskelbtini]*, ribų, pašalinant su visomis konstrukcijomis valstybinėje žemėje įrengtą 20,44 m ir 15,79 m ilgio metalines tvoras, 6,03 m ilgio vartus ir 12 kv. m trinkelų dangos dalį po stogine.“

Atsakovė nesutinka su pareiškėjų argumentu, kad įrengta tvora neteisėtai ir pažeidžiant viešąjį interesą bei trečiųjų asmenų (tarp jų visuomenės) teises ir teisėtus interesus, šis pažeidimas yra tęstinis ir senaties terminas nuolat atsinaujina – šiuo atveju senatis negali būti taikoma, kadangi Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 8 punkte nustatytas skundo nenagrinėjimo pagrindas siejamas ne su galimų statybos darbų padarinių trukme, statinio naudojimu ar jo išlikimu, bet su konkrečiu objektyviu momentu – statybos darbų atlikimo data. Vien tai, kad pastatyta tvora iki šiol nėra

pašalinta ir, pareiškėjų vertinimu, toliau riboja bendraturčių teises, atsakovės vertinimu, nesudaro pagrindo tvoros statybos darbus laikyti nuolat atliekamais ar tęstiniais. Atsakovė teigia, kad tvoros pastatymas yra baigtinis statybos veiksmas, todėl įstatyme nustatytas terminas skaičiuojamas nuo šių darbų atlikimo, o ne iš naujo kiekvieną dieną, kurią statinys išlieka. Atsakovė remiasi Statybos įstatymo 52¹ straipsnio 1 dalies nuostatomis dėl su statyba susijusio viešojo intereso ir teigia, kad pareiškėjų nurodomos aplinkybės dėl tvoros dalies buvimo valstybinėje žemėje, žemės sklypo patekimo į *[duomenys neskelbtini]* regioninio parko bei *[duomenys neskelbtini]* dvaro sodybos teritoriją pagal savo pobūdį gali būti siejamos su viešuoju interesu. Tačiau, atsakovės vertinimu, Statybos įstatymo 52¹ straipsnyje pateikta viešojo intereso samprata savaime nepanaikina Priežiūros įstatyme nustatytų skundų nagrinėjimo ribų ir nesuteikia pagrindo statybos teisėtumą tikrinti neatsižvelgiant į nuo statybos darbų atlikimo praėjusį laiką.

Atsakovė pažymi, kad Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 8 punkte tiesiogiai reglamentuotas atvejis, kai kyla įtarimų dėl viešojo intereso pažeidimo. Pagal šią nuostatą skundas dėl statybos teisėtumo paprastai nenagrinėjamas, jeigu statybos darbai atlikti daugiau kaip prieš dvejus metus iki skundo pateikimo. Nors įtarimas dėl viešojo intereso pažeidimo sudaro pagrindą netaikyti dvejų metų termino, tame pačiame punkte imperatyviai nustatyta galutinė dešimties metų riba – net ir kilus įtarimų dėl galimo viešojo intereso pažeidimo skundas visais atvejais nenagrinėjamas, jeigu jis paduotas praėjus dešimčiai metų nuo statybos darbų atlikimo.

Atsakovė paaiškino, kad nagrinėjamu atveju Inspekcija, siekdama nustatyti tvoros įrengimo laiką ir kitas teisiškai reikšmingas aplinkybes, atliko išsamų faktinių aplinkybių tyrimą: apžiūrėjo objektą vietoje, įvertino patikrinimo metu užfiksuotus duomenis, turimus dokumentus, taip pat informacinėse sistemose „Google Earth Pro“ ir Geoportal.lt esančią istorinę kartografinę bei vaizdinę medžiagą. Remdamasi tyrimo metu surinktų duomenų visuma, Inspekcija Sprendime Nr. 2 nustatė, kad 20,44 m ilgio tvoros dalis buvo pastatyta iki 2002 m., o 15,79 m ilgio tvoros dalis ir 6,03 m ilgio vartai – 2010 m. Pareiškėjų skundas surašytas 2025 m. gruodžio 22 d., o Inspekcijoje gautas 2025 m. gruodžio 29 d., todėl jo pateikimo metu nuo visų ginčo tvoros dalių statybos darbų atlikimo buvo praėję daugiau kaip dešimt metų. Vadinas, net ir pripažinus, kad pareiškėjų nurodomos aplinkybės galėtų kelti įtarimų dėl galimo viešojo intereso pažeidimo, Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 8 punkte nustatyta absoliuti dešimties metų riba, atsakovės nuomone, neleido Inspekcijai nagrinėti tvoros statybos teisėtumo iš esmės.

Atsakovė atkreipia dėmesį, kad Sprendime Nr. 2 taip pat nustatyta, kad ginčo tvora pagal jos požymius ir techninius parametrus priskirtina I grupės nesudėtingiesiems kitos paskirties inžineriniams statiniams, kurių statybai neprivaloma rengti statinio projekto ir gauti statybą leidžiančio dokumento. Nors Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 9 punkte nustatytos šio skundų nenagrinėjimo pagrindo išimtys, įskaitant atvejį, kai statant valstybinėje žemėje privaloma gauti valstybinės žemės patikėtinio rašytinį sutikimą, ši aplinkybė nepanaikina atskiros ir savarankiškai taikytino Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 8 punkte nustatyto dešimties metų termino. Atsakovė daro prielaidą, kad net jeigu nagrinėjamu atveju būtų taikytina Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 9 punkte nustatyta išimtis dėl valstybinės žemės patikėtinio sutikimo, skundo nagrinėjimas vis tiek nebūtų galimas pagal šio straipsnio 1 dalies 8 punktą, nes nuo tvoros statybos darbų atlikimo iki skundo pateikimo buvo praėję daugiau kaip dešimt metų.

Atsakovė remiasi Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 9 punkto ir 3 dalies nuostatomis ir nurodo, kad Inspekcijai patikrinimo metu nustatčius tvoros statybos laiką ir paaiškėjus, kad nuo statybos darbų atlikimo iki pareiškėjų skundo pateikimo praėjo daugiau kaip dešimt metų, atsirado įstatyme nustatytas pagrindas tvoros statybos teisėtumo nagrinėjimo procedūrą nutraukti.

Atsakovės vertinimu, atsižvelgiant į tai, pareiškėjų argumentai dėl galimo viešojo intereso pažeidimo, tvoros buvimo saugomoje ar kultūros paveldo teritorijoje, jos dalies įrengimo valstybinėje žemėje ir galimo poveikio kraštovaizdžiui nepaneigia Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 8 punkte nustatyto imperatyvaus dešimties metų termino. Nurodo, kad Inspekcija Sprendime Nr. 2 nustatė teisiškai reikšmingas faktines aplinkybes – tvoros techninius parametrus, jos statybos vietą ir statybos darbų atlikimo laiką – ir šioms aplinkybėms pagrįstai pritaikė Priežiūros įstatymo nuostatas,

todėl mano, kad nėra pagrindo Sprendimo Nr. 2 dalį, susijusią su tvoros įrengimu, pripažinti neteisėta ar nepagrįsta.

Atsakovė pažymi, kad valstybinės žemės užėmimo ir naudojimo už žemės sklypo ribų aplinkybės buvo vertinamos atskirai, vykdant žemės naudojimo valstybinę priežiūrą, ir dėl jų pasisakyta Sprendime Nr. 1, o taip pat 2026 m. balandžio 29 d. surašytas privalomasis nurodymas pašalinti žemės naudojimo pažeidimus Nr. ŽPN-*[duomenys neskelbtini]*. Tuo tarpu pareiškėjų nurodomi ribojimai, susiję su bendraturčių naudojimosi bendru žemės sklypu, patekimu prie Neries upės ir naudojimosi konkrečiomis pagal nustatytą naudojimosi tvarką priskirtomis žemės sklypo dalimis, iš esmės kyla iš bendraturčių tarpusavio civilinių teisinių santykių. Atsakovė teigia, kad bendraturčių susitarimų turinio, nustatytos naudojimosi žemės sklypu tvarkos laikymosi ir galimo vieno ar kelių bendraturčių nuosavybės teisių pažeidimo vertinimas nepatenka į Inspekcijos vykdomos statybos valstybinės priežiūros apimtį. Nurodo, kad Sprendime Nr. 2 aiškiai pažymėta, kad fiziniai ir juridiniai asmenys turi teisę kreiptis į teismą dėl kitų asmenų veiklos, jeigu mano, kad tokia veikla vykdoma ar buvo įvykdyta neteisėtai arba pažeidžia jų ar trečiųjų asmenų teises ir teisėtus interesus.

Atsakovės nuomone, klausimai, ar metalinės tvoros įrengimas prieštarauja bendraturčių nustatytai naudojimosi žemės sklypu tvarkai, ar tvorai įrengti buvo būtinas kitų bendraturčių sutikimas ir ar jos įrengimu buvo apribotos pareiškėjų ar kitų bendraturčių teisės, sprendini civilinio proceso tvarka, o ne statybos valstybinės priežiūros procedūroje. Inspekcija nagrinėjamu atveju vertino tik jos kompetencijai priskirtus statybos teisėtumo aspektus: nustatė tvoros statybos vietą ir laiką, jos techninius parametrus bei statinio kategoriją, įvertino statybą leidžiančio dokumento privalomumą ir Priežiūros įstatyme nustatytą skundo nenagrinėjimo pagrindų taikymą. Toks vertinimas neapima civilinio ginčo dėl bendraturčių tarpusavio teisių, pareigų ir naudojimosi bendru turtu išsprendimo.

Papildomai atsakovė pažymi, kad viešojo administravimo subjektas negali peržengti savo kompetencijos ribų ir spręsti klausimų, kurie įstatymu priskirti teismams. Todėl pareiškėjų lūkestis, kad Inspekcija įvertins civilinių teisinių santykių aspektus ir pateiks dėl jų išvadas, atsakovės nuomone, yra nepagrįstas. Atsakovė pažymi, kad viešojo administravimo subjektas negali peržengti savo kompetencijos ribų ir spręsti klausimų, kurie įstatymu priskirti teismams. Todėl pareiškėjų lūkestis, kad Inspekcija įvertins civilinių teisinių santykių aspektus ir pateiks dėl jų išvadas, yra nepagrįstas. Atsakovės vertinimu, Sprendimas Nr. 2 priimtas išsamiai įvertinus visas teisiškai reikšmingas aplinkybes, tinkamai pritaikius Priežiūros įstatymo nuostatas ir neperžengiant Inspekcijai suteiktos kompetencijos ribų. Todėl pareiškėjų argumentai laikytini nepagrįstais, o skundo dalies dėl metalinės tvoros įrengimo nagrinėjimo procedūros nutraukimas – teisėtu ir pagrįstu.

Komisija Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo (toliau – IAGNTĮ), nustatyta ikiteisminio skundų (prašymų) dėl viešojo administravimo subjektų priimtų individualių administracinių aktų ar veiksmų (neveikimo) viešojo administravimo srityje nagrinėjimo tvarka (IAGNTĮ 2 straipsnio 1 dalis) nagrinėja administracinius ginčus IAGNTĮ 5 straipsnio 2 dalyje apibrėžtos kompetencijos ribose ir nesprendžia ginčų, kurie nepriskirtini Komisijos kompetencijai (IAGNTĮ 5 straipsnio 3 dalis).

Komisijos narės (pranešėjos) 2026 m. rugpjūčio 17 d. sprendimu Nr. P1-379 R. N. ir D. J. pašalintos iš administracinės bylos Nr. AG1-211/11-2026 trečiųjų suinteresuotų asmenų, nustačius, kad bylos išsprendimas neturės įtakos jų teisėms ir pareigoms.

Apie 2026 m. rugpjūčio 18 d. Komisijos posėdžio datą ir laiką visoms likusioms bylos šalims (jų atstovams) buvo tinkamai pranešta. Pareiškėjas T. K. į Komisijos posėdį neatvyko ir nuotoliniu būdu neprisijungė, pareiškėja J. Č. posėdyje taip pat nedalyvavo. Atsakovė Inspekcija atsiliepiame prašė administracinę bylą nagrinėti jos atstovui nedalyvaujant. Bylos šalims buvo sudaryta galimybė iki bylos išnagrinėjimo pateikti Komisijai rašytinius paaiškinimus, argumentus, prieštaravimus ir kitus, jų nuomone, bylai reikšmingus duomenis.

Pagal IAGNTĮ 14 straipsnio 6 dalį bylos šalių ir (ar) jų atstovų neatvykimas į Komisijos posėdį nėra kliūtis nagrinėti skundą ir priimti sprendimą, jeigu jiems apie posėdį buvo tinkamai pranešta. Atsižvelgdama į tai, kad visoms likusioms bylos šalims apie Komisijos posėdį buvo tinkamai

pranešta, pareiškėjai į posėdį neatvyko ir nuotoliniu būdu neprisijungė, o atsakovė prašė bylą nagrinėti jos atstovui nedalyvaujant, Komisija, vadovaudamasi IAGNTĮ 14 straipsnio 6 dalimi, nutarė pareiškėjų skundą nagrinėti ir sprendimą priimti bylos šalims bei jų atstovams nedalyvaujant, pagal byloje esančią medžiagą.

Skundas atmestinas.

Byloje kilo ginčas dėl Inspekcijos Vidurio Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamento 2026 m. balandžio 24 d. rašto Nr. [duomenys neskelbtini] „Dėl Jūsų skundo ([duomenys neskelbtini])“, t. y. Sprendimo Nr. 2, dalies, susijusios su metalinės tvoros įrengimu žemės sklype [duomenys neskelbtini], teisėtumo ir pagrįstumo bei pareiškėjų reikalavimo įpareigoti Inspekciją iš naujo išnagrinėti jų Skundo dalį dėl šios tvoros pagrįstumo.

Remdamasi bylos medžiaga, Komisija nustatė šias ginčui spręsti aktualias faktines aplinkybes:

1. VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registro (toliau – NTR) 2026 m. liepos 15 d. išrašas patvirtina, kad žemės sklypas, esantis [duomenys neskelbtini] (un. Nr. [duomenys neskelbtini]) įvairiomis dalimis priklauso pareiškėjams T. K., J. Č. ir kitiems žemės sklypo bendraturčiams – R. N. [duomenys neskelbtini], D. J. [duomenys neskelbtini] ir K. J. [duomenys neskelbtini]. NTR taip pat nurodyta, kad nustatyta naudojimosi nekilnojamuoju daiktu tvarka.

2. VĮ Registrų centro NTR 2026 m. liepos 15 d. išrašas patvirtina, kad dėl Pastato - Gyvenamojo namo (un. Nr. [duomenys neskelbtini]), esančio [duomenys neskelbtini], nustatytas bendro naudojimo objektų valdymas (2020 m. vasario 3 d. sudaryta Jungtinės veiklos sutartis).

3. Pareiškėjas T. K. 2025 m. gruodžio 22 d. pateikė skundą dėl žemės bendrasavininkių ir buto Nr. 1 (unikalus Nr. [duomenys neskelbtini]), [duomenys neskelbtini], savininkų D. J. [duomenys neskelbtini], R. N. [duomenys neskelbtini] galimai neteisėtų veiksmų (Inspekcijoje reg. 2025 m. gruodžio 29 d.). Skunde nurodoma, kad žemės sklypo, esančio [duomenys neskelbtini], bendraturčių D. J. [duomenys neskelbtini] ir R. N. [duomenys neskelbtini] šeimos narys P. N. [duomenys neskelbtini] bendrame žemės sklype vykdo komercinę „Subaru garažo“ veiklą ir laiko apie dešimt automobilių, nors tam, pareiškėjo teigimu, nėra kitų bendraturčių sutikimo. Taip pat teigiama, kad D. J. [duomenys neskelbtini] ir R. N. [duomenys neskelbtini], neturėdamos bendraturčių sutikimų, statybą leidžiančio dokumento ir kitų reikalingų institucijų pritarimų, savo naudojamoje sklypo dalyje įrengė metalinę tvorą, pastatė pirtį ir kitus nesudėtinguosius statinius, o tvora apribojo bendraturtės J. Č. galimybę naudotis jai priskirta sklypo dalimi bei kitų bendraturčių priėjimą prie Neries upės. Skundu prašoma išnagrinėti neteisėtą veiklą ir duoti terminą demontuoti metalinę tvorą bendrame sklype bei sustabdyti neteisėtą komercinę veiklą.

4. Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos grupė 2026 m. sausio 2 d. raštu Nr. [duomenys neskelbtini] „Dėl skundo persiuntimo nagrinėti pagal kompetenciją“, persiuntė Inspekcijai nagrinėti pagal kompetenciją analogišką 2025 m. gruodžio 29 d. skundą.

5. Inspekcija 2026 m. sausio 7 d. raštu Nr. [duomenys neskelbtini] „Dėl skundo dalies persiuntimo nagrinėti pagal kompetenciją ([duomenys neskelbtini])“ Vilniaus miesto savivaldybės administracijai pagal kompetenciją persiuntė nagrinėti skundo dalį dėl žemės sklypo, esančio [duomenys neskelbtini], dalyje vykdomos komercinės veiklos, ūkinio pastato 23I1/b ir šio žemės sklypo dalyje pastatytų nesudėtingųjų pastatų galimai naudojamų ne pagal paskirtį, prašant apie patikrinimo rezultatus ir priimtą sprendimą informuoti Pareiškėją ir Inspekciją.

6. Vilniaus miesto savivaldybės administracija 2026 m. sausio 8 d. raštu Nr. [duomenys neskelbtini] „Dėl žemės sklype [duomenys neskelbtini] vykdomos veiklos“ paaiškino, kad, vadovaujantis Statybos įstatymo 49 straipsnio 1 dalies 3 punktu, statinių naudojimo priežiūrą atlieka savivaldybių administracijos, o Vilniaus mieste šias funkcijas vykdo Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Energetikos skyriaus Būsto administravimo poskyris (toliau – Poskyris). Kadangi skunde nebuvo nurodytas konkretus statinio naudojimo ne pagal paskirtį atvejis, Poskyris neturėjo pagrindo atlikti patikrinimo. Kartu pažymėjo, kad pareiškėjui nurodžius konkretų statinio naudojimo ne pagal paskirtį faktą, Poskyris atliktų patikrinimą.

7. Inspekcija 2026 m. sausio 15 d. raštu Nr. *[duomenys neskelbtini]* „Dėl gauto skundo nagrinėjimo (*[duomenys neskelbtini]*)“ informavo pareiškėją, kad, vadovaujantis Priežiūros įstatymu, 2026 m. vasario 3 d. nuo 10.00 val. bus atliekamas žemės sklypo, unikalus Nr. *[duomenys neskelbtini]*, esančio *[duomenys neskelbtini]*, neplaninis žemės naudojimo patikrinimas. Tuo pačiu raštu pareiškėjas informuotas, kad 2025 m. gruodžio 29 d. skundo nagrinėjimo terminas pratęstas, o apie vietoje atlikto patikrinimo ir Skundo nagrinėjimo rezultatus jis bus informuotas atskiru raštu.

8. Vilniaus miesto savivaldybės administracija 2026 m. sausio 16 d. raštu Nr. *[duomenys neskelbtini]* „Dėl informacijos pateikimo“ informavo, kad jos Žemės tvarkymo ir administravimo skyrius (toliau – Skyrius), išnagrinėjęs Inspekcijos persiūtą 2025 m. gruodžio 22 d. skundo dalį, nustatė, jog žemės sklypas, unikalus Nr. *[duomenys neskelbtini]*, esantis *[duomenys neskelbtini]*, yra privatus ir jame nustatyta naudojimosi žemės sklypu tvarka. Taip pat nurodė, kad skunde keliami klausimai dėl bendraturčių galimybės naudotis jiems priskirtomis žemės sklypo dalimis ir bendraturčių sutikimų vertintini kaip civiliniai teisiniai santykiai, todėl ginčas turėtų būti sprendžiamas Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka. Taip pat pažymėta, kad žemės sklype vykdomų statybos darbų teisėtumo vertinimas priskirtas Inspekcijos kompetencijai.

9. Inspekcija 2026 m. sausio 27 d. raštu Nr. *[duomenys neskelbtini]* „Dėl skundo nagrinėjimo termino pratęsimo (*[duomenys neskelbtini]*)“ informavo pareiškėją, kad 2025 m. gruodžio 29 d. skundo nagrinėjimo terminas pratęstas 20 darbo dienų nuo 2026 m. sausio 26 d.

10. Inspekcija 2026 m. vasario 3 d. atliko žemės sklypo, unikalus Nr. *[duomenys neskelbtini]*, *[duomenys neskelbtini]*, neplaninį žemės naudojimo patikrinimą ir 2026 m. vasario 17 d. parengė Žemės naudojimo patikrinimo aktą (kontrolinį klausimyną) Nr. ŽPA2-*[duomenys neskelbtini]* (toliau – Aktas). Nurodyta pažeidimų esmė: Žemės sklypo, unikalus Nr. *[duomenys neskelbtini]*, esančio adresu *[duomenys neskelbtini]*, bendrasavininkai žemės sklypą naudoja ne pagal Nekilnojamojo turto kadastro žemėlapyje pažymėtas ribas. Už vakarinės žemės sklypo ribos uždaru kontūru aptvertas 18 kv. m valstybinės žemės sklypo, unikalus Nr. *[duomenys neskelbtini]*, plotas, atribotas 20,44 m ilgio metaline tvora. Už rytinės žemės sklypo ribos uždaru kontūru aptvertas ir naudojamas 35 kv. m valstybinės žemės plotas, atribotas 15,79 m ilgio metaline tvora ir 6,03 m ilgio vartais. Šiame plote įrengta apie 24 kv. m trinkelų aikštelės dalis ir 13 kv. m ploto pavėsinės dalis. Visi užimti valstybinės žemės plotai naudojami kaip vientisas masyvas su žemės sklypu (unikalus Nr. *[duomenys neskelbtini]*). Pažeisti teisės aktai: Žemės įstatymo 21 straipsnio 7 ir 11 punktai.

11. Inspekcija 2026 m. vasario 27 d. raštu Nr. *[duomenys neskelbtini]* „Dėl skundo nagrinėjimo termino pratęsimo (*[duomenys neskelbtini]*)“ informavo pareiškėją apie tai, kad skundo nagrinėjimo terminas nuo 2026 m. vasario 24 d. pratęstas 20 darbo dienų.

12. Inspekcija 2026 m. kovo 25 d. Sprendime Nr. 1 pareiškėjui T. K. nurodė, kad gavo jo 2025 m. gruodžio 22 d. skundą (dokumentų valdymo bendrojoje informacinėje sistemoje DBSIS (toliau – DBSIS) reg. 2025 m. gruodžio 29 d., Nr. *[duomenys neskelbtini]*) ir Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos grupės 2026 m. sausio 2 d. raštu Nr. *[duomenys neskelbtini]* „Dėl skundo persiuntimo nagrinėti pagal kompetenciją“ (DBSIS reg. 2026 m. sausio 2 d., Nr. *[duomenys neskelbtini]*), persiūtą pareiškėjo analogišką skundą dėl galimai daromų pažeidimų žemės sklype, adresu *[duomenys neskelbtini]*, (toliau – Skundas). Inspekcija pacitavo Priežiūros įstatymo 24 straipsnio 1–4 punktų nuostatas ir informavo pareiškėją, kad 2026 m. vasario 3 d. atliko žemės sklypo, unikalus Nr. *[duomenys neskelbtini]*, esančio *[duomenys neskelbtini]*, neplaninį žemės naudojimo patikrinimą, kurio pagrindu 2026 m. vasario 17 d. surašė Aktą. Pareiškėjas informuotas, kad žemės naudojimo patikrinimo metu nustatyta, kad žemės sklypo, unikalus Nr. *[duomenys neskelbtini]*, esančio adresu *[duomenys neskelbtini]*, bendrasavininkai sklypą naudoja ne žemės pagal Nekilnojamojo turto kadastro žemėlapyje pažymėtas ribas. Už vakarinės žemės sklypo ribos uždaru kontūru aptvertas 18 kv. m valstybinės žemės sklypo, unikalus Nr. *[duomenys neskelbtini]*, plotas, atribotas 20,44 m ilgio metaline tvora. Už rytinės žemės sklypo ribos uždaru kontūru aptvertas ir naudojamas 35 kv. m valstybinės žemės plotas, atribotas 15,79 m ilgio metaline tvora ir 6,03 m ilgio vartais. Šiame plote įrengta apie 24 kv. m trinkelų aikštelės dalis ir 13 kv. m ploto pavėsinės dalis. Visi užimti valstybinės žemės plotai naudojami kaip vientisas masyvas su žemės sklypu (unikalus Nr. *[duomenys neskelbtini]*). Vadovaujantis Priežiūros įstatymo 22

straipsnio 5 dalies 5 punktu, kuriame nustatyta, kad „<...> Jeigu Inspekcijai vykdant žemės naudojimo valstybinę priežiūrą pastebimi pažeidimai statybos srityje, atliekami statybos valstybinės priežiūros veiksmai. <...>“, taip pat Žemės naudojimo valstybinės priežiūros taisyklių, patvirtintų Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos viršininko 2023-12-15 įsakymu Nr. 1V-172 „Dėl Žemės naudojimo valstybinės priežiūros taisyklių patvirtinimo“ 50.5 papunkčiu, kuriame numatyta, kad „<...> Jei nustatytas žemės naudojimo pažeidimas kartu yra ir statybos srities pažeidimas, privalomąjį nurodymą dėl jo šalinimo surašo tik statybos valstybinės priežiūros departamentų darbuotojai. <...>“, Inspekcija informavo pareiškėją, kad Inspekcijoje atliekamas nustatytų pažeidimų vertinimas statybos valstybinės priežiūros srityje. Pareiškėjas taip pat informuotas, kad atlikus paminėtą nustatytų pažeidimų vertinimą, bus priimtas sprendimas dėl privalomojo nurodymo surašymo žemės naudojimo ir/ar statybos valstybinės priežiūros srityje. Taip pat informavo, kad Akte, be kita ko, nurodyta, kad patikrinimo metu komercinės veiklos požymių nenustatyta. Teritorijoje nėra reklamos, iškabų, informacinių stendų ar kitų komercinei veiklai būdingų požymių, taip pat nenustatyta automobilių remonto veiklai būdingos infrastruktūros. Objektivių duomenų, leidžiančių konstatuoti, kad teritorijoje vykdoma komercinė veikla, nenustatyta. Atsakant į Skunde keliamus klausimus dėl žemės sklypo, unikalus Nr. *[duomenys neskelbtini]*, viduje įrengtos tvoros (toliau – Ginčo objektas), pareiškėją informavo, kad Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 1 punkte, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 11 straipsnio 3 dalies 5 punkte reglamentuojama, kad prašymas ar skundas viešojo administravimo subjekto vadovo arba jo įgalioto pareigūno ar valstybės tarnautojo, kito įstatymų nustatytą specialų statusą turinčio fizinio asmens sprendimu gali būti nenagrinėjamas, jeigu nuo skunde nurodytų pažeidimų paaiškėjimo asmeniui dienos iki skundo padavimo dienos yra praėjęs daugiau kaip vienas mėnuo. Akcentuota, kad pagal viešai prieinamą naujausią ortofotografinę medžiagą su pažymėtomis ir Nekilnojamo turto registre įregistruotomis žemės sklypų ribomis, nustatyta, jog Skunde nurodyto Ginčo objekto įrengimas fiksuojamas nuo 2022 metų. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta ir vadovaujantis Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 1 punktu bei Viešojo administravimo įstatymo 11 straipsnio 3 dalies 5 punktu, Inspekcija informavo pareiškėją T. K., kad Skundo dalį dėl žemės sklypo, unikalus Nr. *[duomenys neskelbtini]*, viduje įrengto Ginčo objekto nenagrinės. Paaiškino, kad pagal formuojamą teismų praktiką situacija dėl Ginčo objekto, aprašyta Skunde, vertintina kaip civilinis ginčas tarp žemės sklypo savininkų ir nurodė, kad esant Skunde aprašytoms aplinkybėms, pareiškėjas gali ginti savo teises civilinėmis teisinėmis priemonėmis, pasinaudojant teisės aktuose numatyta galimybe fiziniams ir juridiniams asmenims kreiptis į teismą dėl kitų fizinių ir juridinių asmenų veiklos, kai, jų manymu, ši veikla vykdoma/įvykdyta neteisėtai arba pažeidžiant trečiųjų asmenų (tarp jų visuomenės) teises ir teisėtus interesus. Nurodė Sprendimo Nr. 1 apskundimo tvarką.

13. Inspekcija 2026 m. kovo 30 d. raštu Nr. *[duomenys neskelbtini]* „Dėl skundo nagrinėjimo termino pratęsimo“ informavo pareiškėją apie tai, kad skundo nagrinėjimo terminas nuo 2026 m. kovo 23 d. pratęstas 20 darbo dienų.

14. Inspekcija 2026 m. balandžio 21 d. surašė faktinių duomenų patikrinimo vietoje aktą Nr. FAK-*[duomenys neskelbtini]*. Nustatytos faktinės aplinkybės: <...> „Tvora, tvora su vartais. Žemės sklypo dalis ir dalinai žemės sklypo šiaurės rytinė dalis valdoma visų bendrasavininkų (už pastatytos stoginės (pažymėjimas scheme Nr. 2) iki 1998 m. (statytojo teigimu) yra užverta metaline tvora, kurios didžiausias aukštis yra 1,60 m. Tvoros dalis – 20,44 m ilgio vakarinėje dalyje ir 15,79 m ilgio rytinėje dalyje bei 6,03 m. ilgio vartai rytinėje dalyje yra pastatyti (įrengti) už žemės sklypo ribų, valstybinėje žemėje. Statytojas neturi valstybinės žemės valdytojo rašytinio sutikimo įrengti tvorą dalis ir vartus valstybinėje žemėje. Naudojantis internetinės svetainės Google Earth Pro orto foto grafinių nuotraukų duomenimis nustatyta, kad tvorų dalys žemės sklypo dalies šiaurinėje, vakarinėje ir pietinėje dalyse pastatytos (įrengtos) iki 2002-07-10, o rytinėje dalyje iki 2012-07-25, o naudojanti Geoportal orto foto grafinių nuotraukų duomenimis nustatyta, kad tvorų dalys žemės sklypo dalies šiaurinėje, vakarinėje ir pietinėje dalyse pastatytos (įrengtos) iki 2005 m., o rytinėje dalyje iki 2012 m. Pastatyta (įrengta) tvora ir tvora su vartais pagal savo požymius ir techninius parametrus vadovaujantis dabar galiojančios redakcijos statybos techninio reglamento STR 1.01.03:2017

„Statinių klasifikavimas“ 5 priedo 2 lentelės 3.1. punkto reikalavimus priskirtina I grupės nesudėtingųjų kitos paskirties inžinerinių statinių kategorijai.“

15. Skundžiamo Inspekcijos Sprendimo Nr. 2 dalyje dėl tvoros nurodyta, kad statytojas valdomoje žemės sklypo dalyje pažymėtoje sklypo kadastriniame plane skaičiais 3 ir 4, ir dalinai už žemės sklypo vakarinės ribos iki 2002 m. pastatė metalinę tvorą, kurios didžiausias aukštis yra 1,60 m. Tvoros dalis – 20,44 m ilgio yra pastatyta už vakarinės žemės sklypo ribos, valstybinėje žemėje. Tvoros dalis – 15,79 m ilgio ir vartai 6,03 m. ilgio 2010 m. pastatyti (įrengti) už žemės sklypo ribų, valstybinėje žemėje. Statytojas neturi valstybinės žemės valdytojo rašytinio sutikimo įrengti tvorą dalis ir vartus valstybinėje žemėje. Pastatyta (įrengta) tvora ir tvora su vartais pagal savo požymius ir techninius parametrus vadovaujantis dabar galiojančios redakcijos statybos techninio reglamento STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“ 5 priedo 2 lentelės 3.1 papunkčio reikalavimus priskirtina I grupės nesudėtingųjų kitos paskirties inžinerinių statinių kategorijai. Pagal Statybos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 1 punkto su papunkčiais reikalavimus I grupės nesudėtingųjų statinių statybai statybą leidžiantis dokumentas žemės sklype neprivalomas,

Paašškinta, kad Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 8 punkte išdėstyta, kad skundas dėl statybos teisėtumo nenagrinėjamas, jeigu paašškėja, kad statybos darbai atlikti daugiau kaip prieš 2 metus iki skundo pateikimo, išskyrus atvejus, kai dėl statybos teisėtumo teisėsaugos institucijos atlieka tyrimą arba kai kyla įtarimų, kad pažeistas viešasis interesas. Jeigu kyla įtarimų dėl galimų viešojo intereso pažeidimų, skundas visais atvejais nenagrinėjamas, jeigu jis paduotas praėjus 10 metų nuo statybos darbų atlikimo. Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 9 punkte išdėstyta, kad skundas dėl statybos teisėtumo nenagrinėjamas, jeigu paašškėja, kad skundas paduotas dėl pažeidimų vykdant statybą, kai statybos darbams nereikia rengti nei statinio projekto, nei gauti statybą leidžiančio dokumento, išskyrus atvejus, kai: įvyko ar gresia statinio avarija; statinio statyba toje vietoje pagal teisės aktus negalima, jeigu įtariama, kad statant tokį statinį yra pažeistas viešasis interesas.

Pažymėta, kad teisės aktuose visais atvejais numatyta galimybė fiziniams ir juridiniams asmenims kreiptis į teismą dėl kitų fizinių ir juridinių asmenų veiklos, kai, jų manymu, ši veikla vykdoma / įvykdyta neteisėtai arba pažeidžiant trečiųjų asmenų (tarp jų visuomenės) teises ir teisėtus interesus.

16. Inspekcija 2026 m. balandžio 29 d. surašė Privalomąjį nurodymą pašalinti žemės naudojimo pažeidimus Nr. ŽPN-*[duomenys neskelbtini]*, kuriuo nurodė R. N. *[duomenys neskelbtini]* „Atlaisvinti naudojamą 53 kv. m valstybinės žemės plotą už vakarinės ir rytinės žemės sklypo, unikalus Nr. *[duomenys neskelbtini]*, ribų, pašalinant su visomis konstrukcijomis valstybinėje žemėje įrengtą 20,44 m ir 15,79 m ilgio metalines tvoras, 6,03 m ilgio vartus ir 12 kv. m trinkelį dangos dalį po stogine.“

17. Vilniaus miesto savivaldybės biudžetinė įstaiga Pavilnių ir Verkių regioninių parkų direkcija (toliau – Direkcija) išnagrinėjusi pareiškėjo T. K. 2026 m. gegužės 21 d. skundą 2026 m. birželio 3 d. raštu Nr. *[duomenys neskelbtini]* pareiškėjo skundą bei šio rašto kopiją nusiuntė ir KPD ir Aplinkos apsaugos departamentui prie Aplinkos ministerijos. Paašškino, kad Direkcijos darbuotojams, įstatymais ar kitais teisės aktais, nėra nustatytas viešojo administravimo įgaliojimas teikti administracines paslaugas bei vykdyti ūkio subjekto veiklos patikrinimą, pradėti administracinę procedūrą ar priimti joje sprendimą. Nurodė, kad pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 31 straipsnio 1 dalį, kontrolę saugomose teritorijose pagal kompetenciją vykdo aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai, teritorijų planavimo valstybinės priežiūros pareigūnai, statybos valstybinės priežiūros pareigūnai, nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos pareigūnai.

Nurodė, kad žemės sklypas, adresu *[duomenys neskelbtini]*, yra *[duomenys neskelbtini]* regioninio parko *[duomenys neskelbtini]* architektūrinio draustinio teritorijoje, miškų ūkio paskirties ekosistemų apsaugos išaugančio (konservacinio) ūkininkavimo (MEk) kraštovaizdžio tvarkymo zonoje, kultūros paveldo objekto teritorijoje – *[duomenys neskelbtini]* dvaro sodyboje. Pacitavo Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 19 d. nutarimu Nr. 996 patvirtintų Saugomų teritorijų tipinis apsaugos reglamento (toliau – Reglamentas), nustatančio saugomų teritorijų tvarkymo planuose išskiriamų kraštovaizdžio tvarkymo zonų sistemą, nurodančio šios teritorijos

apsaugos, naudojimo ir tvarkymo reikalavimus, 14.1. papunkčio nuostatas (tame tarpe, kad išsaugančio (konservacinio) ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zonoje (MEk) draudžiama statyti pastatus ir plėtoti inžinerinę infrastruktūrą, paversti miško žemę kitomis naudmenomis, taip pat eksploatuoti naudingąsias iškasenas (Reglamento 14.1.9. pp.)), taip pat *[duomenys neskelbtini]* regioninio parko nuostatų (toliau – Nuostatai) 8, 9, 12, 15 ir 23 punktų reglamentavimą (tame tarpe: 15.1. Sodyba aptveriamą ne aukštesnėmis kaip 1,5 m perregimomis ažūrinėmis (kiaurymių plotas – ne mažiau kaip 45; %) tvoromis. Tvoroms statyti naudojami ne daugiau nei dviejų rūšių statybos produktai. < ... > 23. *[duomenys neskelbtini]* dvaro sodybos teritorijoje leidžiama statyti tik statinius, susijusius su sunykusio kultūros paveldo objekto atkūrimu), Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 99 straipsnio nuostatas.

Pažymėjo, kad Direkcija neturi duomenų ir reikalingos įrangos patikrinimui ar tvora bei pirtis patenka į Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu nustatytas apsaugos zonas, draudžiančias tam tikras statybas, ir ar šių statinių statyba įvykdyta teisėtai, todėl prašė atsakingų institucijų, savo kompetencijos ribose atlikti patikrinimą bei informuoti apie jo rezultatus Skundą pateikusius interesantus bei Direkciją.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 2 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos administracinių ginčų komisija ir jos teritoriniai padaliniai ikiteisimine tvarka nagrinėja suinteresuotų asmenų skundus (prašymus) dėl viešojo administravimo subjektų priimtų individualių administracinių aktų ar veiksmų (neveikimo) viešojo administravimo srityje. Nagrinėdama ginčą, Komisija turi patikrinti viešojo administravimo subjekto priimto akto pagrįstumą bei teisėtumą šiais aspektais, visų pirma, ar jis priimtas kompetentingo subjekto; ar buvo laikytasi pagrindinių procedūrų, ypač taisyklių, turėjusių užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą ir sprendimo pagrįstumą.

Inspekcija organizuoja ir vykdo žemės naudojimo valstybinę priežiūrą, atlieka kitas Priežiūros įstatyme nustatytas funkcijas (Žemės įstatymo 32 straipsnio 4 dalies 1 ir 2 punktai).

Ginčui aktualios Priežiūros įstatymo, kuris nustato teritorijų planavimo valstybinės priežiūros ir statybos valstybinės priežiūros tvarką, priežiūrą atliekančias institucijas, jų kompetenciją, pareigas ir teises (1 str. 1 d.), nuostatos. Pagal Priežiūros įstatymo 7 str. 1 d. statybos valstybinę priežiūrą atlieka Inspekcija. Statybos valstybinė priežiūra apima: 1) prisijungimo sąlygų ir specialiųjų architektūros reikalavimų, specialiųjų paveldosaugos reikalavimų, specialiųjų saugomos teritorijos tvarkymo ir apsaugos reikalavimų (toliau – specialieji reikalavimai) išdavimo terminų laikymosi priežiūrą, išduotų prisijungimo sąlygų ir (ar) specialiųjų reikalavimų teisėtumo tikrinimą; 2) statybą leidžiančių dokumentų teisėtumo tikrinimą; 3) statybos dalyvių veiksmų atitiktį statybą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimams tikrinimą; 4) statybos vykdymo teisėtumo tikrinimą; 5) privalomųjų nurodymų pateikti reikalingą informaciją, dokumentus, pašalinti patikrinimų metu nustatytus teisės aktų pažeidimus teikimą; 6) statybos užbaigimo procedūros organizavimą; 7) šiame skirsnyje nurodytų dokumentų išdavimą; 8) statomų statinių avarijų tyrimą; 9) asmenų prašymų, skundų dėl statybos proceso nagrinėjimą; 10) konsultacijų ir metodinės pagalbos dėl statybos proceso teikimą ir kitus prevencinius veiksmus, kuriais siekiama mažinti pažeidimų vykdant statybą: teisės aktų analizę, informacijos apie teisės aktų taikymą vertinimą ir viešinimą, prevencinius patikrinimus; 11) pranešimų apie statybos pradžią tikrinimą; 12) pažymų apie statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių teisėtumo tikrinimą; 13) kitus šiame įstatyme ir kituose statybos valstybinę priežiūrą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytus su statybos valstybine priežiūra susijusius Inspekcijos veiksmus (7 str. 2 d.).

Pagal Priežiūros įstatymo 22 straipsnio 2 dalį, žemės naudojimo valstybinę priežiūrą apima: 1) planinius ir neplaninius žemės naudojimo patikrinimus, kurių metu tikrinama, ar žemę naudojantys asmenys laikosi žemės naudojimo reikalavimų pagal šio įstatymo 24 straipsnio 3 dalyje nurodytus kriterijus; 2) asmenų prašymų, skundų, susijusių su žemės naudojimo valstybine priežiūra, nagrinėjimą; 3) privalomųjų nurodymų pateikti reikalingą informaciją, dokumentus, pašalinti patikrinimų metu nustatytus teisės aktų pažeidimus teikimą; 4) konsultacijų ir metodinės pagalbos, susijusios su žemės naudojimo valstybine priežiūra, teikimą ir kitus prevencinius veiksmus, kuriais siekiama mažinti pažeidimų, susijusių su žemės naudojimu: teisės aktų analizę, informacijos apie

teisės aktų taikymą vertinimą ir viešinimą, prevencinius patikrinimus; 5) kitus šiame įstatyme ir kituose žemės naudojimo valstybinę priežiūrą reglamentuojančiuose teisės aktuose nurodytus su žemės naudojimo valstybine priežiūra susijusius Inspekcijos veiksmus. Žemės naudojimo valstybinės priežiūros procedūrų organizavimo taisyklės ir surašomų dokumentų formas tvirtina Inspekcijos vadovas (Priežiūros įstatymo 22 straipsnio 4 dalis). Inspekcija neplaninius žemės naudojimo patikrinimus atlieka viešojo administravimo subjektų, fizinių asmenų, juridinių asmenų ir jų padalinių, kitų juridinio asmens statuso neturinčių organizacijų ir jų padalinių pateiktų skundų pagrindu (Priežiūros įstatymo 23 straipsnio 2 dalies 1 punktas). Atlikus neplaninį patikrinimą skundo pagrindu, apie jo rezultatus Inspekcija informuoja skundą pateikusi (patikrinimą inicijavusi) asmenį (Priežiūros įstatymo 23 straipsnio 4 dalis). Žemės naudojimo valstybinės priežiūros pareigūno vykdomo planinio ar neplaninio žemės naudojimo patikrinimo metu, pildant Inspekcijos vadovo nustatytos formos patikrinimo aktą, tikrinama, ar: 3) vykdant ūkinę ir kitą veiklą, tikrinamuose objektuose nepažeidžiamos teritorijų planavimo dokumentuose ar žemės valdos projektuose nustatytos žemės sklypų ribos, savavališkai neužimama ir (ar) nenaudojama žemė, vandens telkiniai (Priežiūros įstatymo 24 straipsnio 3 dalies 3 punktas). Žemės naudojimo patikrinimo rezultatai įforminami Inspekcijos vadovo nustatytos formos patikrinimo aktu (Priežiūros įstatymo 23 straipsnio 7 dalis).

Prašymų ir skundų nagrinėjimas reglamentuojamas Priežiūros įstatymo VI skirsnyje. Bendrosios skundų nagrinėjimo taisyklės nustatytos Priežiūros įstatymo 30 straipsnyje.

Atvejai, kada skundai nenagrinėjami ir jų nagrinėjimas nutraukimas nustatyti Priežiūros įstatymo 31 straipsnyje, kurio 8 dalyje nustatyta, kad dėl statybos teisėtumo – jeigu paaiškėja, kad statybos darbai atlikti daugiau kaip prieš 2 metus iki skundo pateikimo, išskyrus atvejus, kai dėl statybos teisėtumo teisėsaugos institucijos atlieka tyrimą arba kai kyla įtarimų, kad pažeistas viešasis interesas. Jeigu kyla įtarimų dėl galimų viešojo intereso pažeidimų, skundas visais atvejais nenagrinėjamas, jeigu jis paduotas praėjus 10 metų nuo statybos darbų atlikimo; 9 dalyje nustatyta, kad skundas paduotas dėl pažeidimų vykdant statybą, kai statybos darbams nereikia nei rengti statinio projekto, nei gauti statybą leidžiančio dokumento, nei pranešti apie statybos pradžią, išskyrus atvejus, kai: įvyko ar gresia statinio avarija; statinio statyba toje vietoje pagal teisės aktus negalima, jeigu įtariama, kad statant tokį statinį pažeistas viešasis interesas; rašytinį sutikimą dėl statybos privaloma gauti iš valstybinės žemės patikėtinio, kai statyba vykdoma valstybinėje žemėje.

Žemės naudojimo valstybinės priežiūros taisyklių (toliau – Taisyklės), patvirtintų Inspekcijos viršininko 2023 m. gruodžio 15 d. įsakymu Nr. 1V-172 (Inspekcijos viršininko 2025 m. kovo 7 d. įsakymo Nr. 1V-15 redakcija), 5 punkte nustatyta, kad žemės naudojimo patikrinimų (toliau – patikrinimas, patikrinimai) tikslas – siekiant išvengti galimos reikšmingos žalos ar realaus pavojaus grėsmės valstybei, visuomenei, kitų asmenų interesams ir aplinkai, t. y. teisės aktų saugomoms vertybėms, užtikrinti tinkamą žemės naudojimą ir teisinę apsaugą, metodinės pagalbos teikimą, taip pat identifikuoti teisės aktų pažeidimus ir pagal kompetenciją taikyti pažeidėjams įstatymų nustatytas sankcijas. Patikrinimai atliekami vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymo nustatytais ūkio subjektų veiklos priežiūros principais, Žemės įstatymo, Priežiūros įstatymo, Taisyklių ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių žemės naudojimo priežiūrą, nustatyta tvarka pagal Inspekcijai suteiktus įgaliojimus (6 p.). Informavimas apie patikrinimų rezultatus: kitiems asmenims duomenys apie patikrinimus ir jų rezultatus teikiami Viešojo administravimo ir Priežiūros įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka (19.2 p.). Neplaninis patikrinimas atliekamas Priežiūros įstatymo 23 straipsnio 2 dalyje nurodytais atvejais. Jei Inspekcijos darbuotojams pagal turimą informaciją kyla įtarimų dėl žemės naudojimo tvarkos pažeidimų (dėl kurių jie neatlieka patikrinimo), jie ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo žemės naudojimo pažeidimo pastebėjimo parengia ŽNVPD direktoriui tarnybinių pranešimą, kuris sprendžia kokius priežiūros veiksmus atlikti (neplaninį patikrinimą arba reidą) (43 p.) Neplaninio patikrinimo metu tikrinamas tik dokumente, kurio pagrindu atliekamas neplaninis patikrinimas (pagal Priežiūros įstatymo 23 straipsnio 2 dalį), nurodytas galimas žemės naudojimo tvarkos pažeidimas (44 p.). Skundai dėl galimų žemės naudojimo tvarkos pažeidimų nenagrinėjami, esant Viešojo administravimo įstatyme ir Priežiūros įstatyme nustatytiems pagrindams (45 p.).

Nesudėtingojo statinio kategorija ir grupė statiniui priskiriama vadovaujantis Statybos įstatymo 2 straipsnio 30 dalimi, STR 1.01.03:2017 27, 30, 31 punktais ir 5 priedo 1, 2 lentelėse pateiktais požymiais ir techniniais parametrais (STR 1.01.03:2017 28 p.). Nesudėtingųjų inžinerinių statinių ir techninių parametru, pagal kuriuos inžineriniai statiniai priskiriami nesudėtingųjų statinių kategorijai, sąrašas pateiktas STR 1.01.03:2017 5 priedo 2 lentelėje, kurios 3.1 papunktyje nurodyta, kad įvairios užtvartos (tvoros, aptvarai, diendaržiai, voljerai) kai aukštis ≥ 1 iki ≤ 2 m priskiriamos I grupės nesudėtingųjų kitų inžinerinių statinių kategorijai.

Byloje nėra ginčo, kad žemės sklypas, adresu *[duomenys neskelbtini]*, yra *[duomenys neskelbtini]* regioninio parko *[duomenys neskelbtini]* architektūrinio draustinio teritorijoje, miškų ūkio paskirties ekosistemų apsaugos išaugančio (konservacinio) ūkininkavimo (MEk) kraštovaizdžio tvarkymo zonoje, kultūros paveldo objekto teritorijoje – *[duomenys neskelbtini]* dvaro sodyboje.

Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas reglamentuoja saugomų teritorijų sistemą ir su ja susijusius visuomeninius santykius, saugomų teritorijų nustatymo ir steigimo, jų ribų, kategorijos ir (ar) tipo keitimo, apsaugos, tvarkymo ir kontrolės teisinius pagrindus, veiklą saugomose teritorijose, tarptautinės svarbos saugomų teritorijų, tarp jų Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų, kūrimą ir veiklą jose (1 straipsnio 1 dalis). <...> kontrolę saugomose teritorijose pagal kompetenciją vykdo aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnai, teritorijų planavimo valstybinės priežiūros pareigūnai, statybos valstybinės priežiūros pareigūnai, nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos pareigūnai (31 straipsnio 1 dalis).

Saugomų teritorijų tipinis apsaugos reglamentas (toliau – Reglamentas), patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 19 d. nutarimu Nr. 996 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. birželio 1 d. nutarimo Nr. 580 redakcija), nustato valstybinių parkų, valstybinių rezervatų ir biosferos rezervatų planavimo schemose (ribų ir tvarkymo planuose), valstybinių ir savivaldybių draustinių, pajūrio juostos žemyninės dalies tvarkymo planuose išskiriamų kraštovaizdžio tvarkymo zonų kraštovaizdžio apsaugos, naudojimo ir tvarkymo reikalavimus. Reglamento 14 punkte nustatyta, kad ekosistemų apsaugos miškai – tai miškai, kuriuose taikomi teisės aktų, reglamentuojančių naudojimą IIA grupės miškuose, reikalavimai. Juose išskiriamos šios kraštovaizdžio tvarkymo zonos: 14.1. išaugančio (konservacinio) ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona, kurios reglamentas dažniausiai taikomas gamtinių ir kompleksinių draustinių teritorijose. Joje: <...> draudžiama statyti pastatus ir plėtoti inžinerinę infrastruktūrą, paversti miško žemę kitomis naudmenomis, taip pat eksploatuoti naudingąsias iškasenas (14.1.9 pp.).

[duomenys neskelbtini] regioninio parko nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. liepos 19 d. nutarimu Nr. 855, nustatyta, kad tvorų, inžinerinių statinių ir įrenginių pastatymas ir (ar) įrengimas turi atitikti šiuos reikalavimus: Sodyba aptveriamą ne aukštesnėmis kaip 1,5 m perregimomis ažūrinėmis (kiaurymių plotas – ne mažiau kaip 45 %) tvoromis. Tvoroms statyti naudojami ne daugiau nei dviejų rūšių statybos produktai (15.1 pp.).

Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 99 straipsnyje nustatyta, kad paviršinių vandens telkinių apsaugos zonose draudžiama: 8) statyti pastatus mažesniu kaip 50 metrų atstumu iki paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos juostos išorinės ribos, išskyrus atvejus, kai: a) atstatomi identiški buvusios sodybos pastatai; b) statomi pastatai miestuose, miesteliuose ir kompaktiškai užstatytose kaimų teritorijose, sodybose, valstybinių parkų planavimo schemose (ribų ir tvarkymo planuose), savivaldybių ar jų dalių bendruosiuose planuose išskirtose urbanizuojamose teritorijose kaime, kai šios teritorijos nutolusios ne daugiau kaip 200 m nuo kompaktiškai užstatytų kaimų teritorijų; <...> 12) tverti tvoras, kitais statiniais, įrenginiais ir (ar) įveisiamais želdiniais, medžių ir krūmų liekanomis kliudyti pakrante praeiti asmenims (toliau šiame punkte – užtvėrimai) paviršinio vandens telkinio apsaugos zonos dalyje, apimančioje 5 metrus nuo vandens (kranto) linijos (esant vidutiniam vandens lygiui). Jeigu žemė pirmuosius 5 metrus nuo vandens telkinio kranto linijos yra užpelkėjusi arba yra stačiame šlaite (skardyje), nurodytas užtvėrimų draudimas taikomas didesniu atstumu nuo vandens taip, kad bent vieno metro pločio žemės juosta būtų tinkama asmenims praeiti vandens telkinio pakrante. Šiame punkte nustatyti reikalavimai netaikomi tvoroms, kurios būtinos aptverti: <...> b) kultūros, gamtos paveldo objektus, parkus ir kitus atskiruosius želdynus, botanikos, zoologijos sodus, dendrologines kolekcijas, vaikų poilsiui skirtas

teritorijas, gamtotvarkos priemonių įgyvendinimo teritorijas (kai gamtotvarkos priemonės numatytos saugomos teritorijos planavimo dokumentuose) <...>.

Komisija pažymi, kad Inspekcija yra viešojo administravimo subjektas, veikė viešojo administravimo srityje, todėl jos veiklai taikytinos VAI nuostatos, kurios, be kita ko, nustato viešojo administravimo principus, garantuoja asmenų teisę apskusti viešojo administravimo subjektų veiksmus, neveikimą ar administracinius sprendimus, taip pat teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą; įtvirtina kitas asmenų ir viešojo administravimo subjektų teises ir pareigas viešojo administravimo srityje (VAI 1 straipsnio 1 dalis).

Viešojoje teisėje taikomi įstatymo viršenybės ir teisinio apibrėžtumo principai lemia tai, kad viešojo administravimo subjektai vykdydami įstatymais joms priskirtą veiklą, veiklą tik taip, kaip numato teisės aktai.

Vadovaujantis VAI 11 straipsnio 1 dalimi, asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintas taisykles. Atitinkamai asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. gruodžio 1 d. nutarimo Nr. 1014 redakcija), 29 punkte įtvirtinta, jog prašymai ir skundai gali būti nenagrinėjami VAI 11 straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodytais atvejais, taip pat kituose įstatymuose nustatytais pagrindais.

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) savo jurisprudencijoje ne kartą yra akcentuota būtinybė viešojo administravimo subjektams laikytis įstatymo viršenybės (teisėtumo) principo, nurodant, kad viešojo administravimo subjektų kompetencija turi būti nustatyta įstatymu (turi remtis įstatymu ir atitikti jo reikalavimus), viešojo administravimo subjektų veikla turi būti vykdoma tik jiems priskirtos kompetencijos ribose, o bet kokie viešojo administravimo subjektų veiksmai ar sprendimai, priimti viršijant nustatytą kompetenciją (lot. k. *ultra vires*), pripažįstami neteisėtais (žr., pvz., 2006 m. liepos 25 d. išplėstinės teisėjų kolegijos sprendimą administracinėje byloje Nr. II-2/2006; 2008 m. lapkričio 28 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. I444-4/2008; 2010 m. lapkričio 26 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A756-1486/2010; kt.). Viešojoje teisėje veikiantys įstatymo viršenybės ir teisinio apibrėžtumo principai lemia tai, kad visi viešojo administravimo subjektai turi tik tokius įgalinimus, kurie jiems yra suteikti konkrečiomis teisės aktų nuostatomis, todėl plečiamas valdymo institucijų kompetencijos aiškinimas yra negalimas (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2007 m. lapkričio 19 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A14-1052/2007; kt.) (LVAT 2023-08-30 nutartis administracinėje byloje Nr. A-361-520/2023).

Pagal teisinį reglamentavimą, kuris aptartas anksčiau, Inspekcija, tirdama asmenų prašymus bei skundus, gali veikti tik pagal teisės aktais nustatytą kompetenciją. LVAT savo praktikoje ne kartą pasisakė, kad viešojo administravimo subjektai, tiek teikdami administracines paslaugas pagal asmenų prašymus, nesusijusius su jų teisių pažeidimu, tiek vykdydami administracinę procedūrą pagal asmenų skundus dėl jų teisių pažeidimo, negali atlikti daugiau veiksmų arba priimti kitokių sprendimų, negu teisės aktai suteikia jiems teisę atlikti, t. y. negali vykdyti platesnės kompetencijos, negu jiems leidžia teisės aktai (LVAT 2012 m. kovo 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-602-1252/2012; 2022 m. rugsėjo 28 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-487-463/2022).

Sprendžiant dėl skundžiamo Sprendimo teisėtumo ir pagrįstumo, pažymėtina, kad nagrinėjamos administracinės bylos ribas apibrėžia pareiškėjų Komisijai pateikto patikslinto skundo reikalavimai. Pareiškėjai prašo panaikinti Inspekcijos Vidurio Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamento 2026 m. balandžio 24 d. rašto Nr. *[duomenys neskelbtini]* „Dėl Jūsų skundo (*[duomenys neskelbtini]*)“ (Sprendimo Nr. 2) dalį, susijusią su tvoros įrengimu žemės sklype *[duomenys neskelbtini]*, ir įpareigoti Inspekciją iš naujo išnagrinėti jų skundo dalį dėl galimai neteisėtai įrengtos tvoros bei priimti sprendimą.

Pareiškėjai patikslintame skunde Sprendimą Nr. 2 vertina kaip Inspekcijos sprendimą nenagrinėti jų skundo dalies dėl metalinės tvoros statybos teisėtumo, todėl būtent taip apibrėžia jų inicijuoto administracinio ginčo pagrindą. Tačiau Komisija, spręsdama dėl skundžiamo administracinio sprendimo teisėtumo, jo turinį ir sukeltas teises pasekmes vertina pagal paties

Sprendimo Nr. 2 turinį, atsižvelgdama į jo priėmimo metu nustatytas faktines aplinkybes bei ankstesnius su pareiškėjo skundo nagrinėjimu susijusius Inspekcijos sprendimus.

Bylos medžiaga patvirtina, kad pareiškėjo T. K. 2025 m. gruodžio 22 d. skundas Inspekcijoje buvo nagrinėjamas etapais. Inspekcijos 2026 m. kovo 25 d. rašte Nr. *[duomenys neskelbtini]* „Dėl atlikto žemės naudojimo patikrinimo (*[duomenys neskelbtini]*)“ (Sprendimas Nr. 1), atsakant į skunde keliamus klausimus dėl žemės sklypo, unikalus Nr. *[duomenys neskelbtini]*, viduje įrengtos tvoros, ši tvora buvo įvardyta Ginčo objektu. Sprendimu Nr. 1 Inspekcija, vadovaudamasi Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir Viešojo administravimo įstatymo 11 straipsnio 3 dalies 5 punktu, informavo pareiškėją, kad skundo dalies dėl žemės sklypo viduje įrengto Ginčo objekto nenagrinės, taip pat paaiškino, kad pareiškėjo nurodytos aplinkybės dėl bendraturčių tarpusavio santykių gali būti ginamos civilinėmis teisinėmis priemonėmis. Sprendime Nr. 1 buvo nurodyta jo apskundimo tvarka.

Taigi procesinis sprendimas nenagrinėti T. K. skundo dalies dėl privataus žemės sklypo viduje įrengtos tvoros buvo priimtas dar Sprendimu Nr. 1. Pareiškėjai šioje administracinėje byloje Sprendimo Nr. 1 panaikinti neprašo, todėl jo teisėtumas ir pagrįstumas nėra šios bylos ginčo dalykas ir Komisija dėl jo teisėtumo nepasisako.

Kita vertus, Sprendimu Nr. 1 pareiškėjas taip pat buvo informuotas, kad dėl žemės naudojimo patikrinimo metu nustatytų aplinkybių tęsiamas vertinimas statybos valstybinės priežiūros srityje. Vėliau Inspekcija 2026 m. balandžio 21 d. atliko faktinių duomenų patikrinimą vietoje ir surašė aktą Nr. FAK-*[duomenys neskelbtini]*, o jo pagrindu Sprendime Nr. 2 išsamiau pasisakė dėl metalinės tvoros vietos, techninių parametrų, įrengimo laiko ir jai taikytino statybos teisinio reguliavimo. Todėl, nors Sprendimas Nr. 2 turi būti vertinamas Sprendimo Nr. 1 kontekste, Sprendime Nr. 2 pateiktas papildomas ir savarankiškas faktinis bei teisinis tvoros vertinimas patenka į Komisijos nagrinėjimo ribas tiek, kiek pareiškėjai būtent šią Sprendimo Nr. 2 dalį prašo panaikinti.

Sprendime Nr. 2 Inspekcija nurodė, kad statytojas jo valdomoje žemės sklypo dalyje, kadastro plane pažymėtoje skaičiais 3 ir 4, ir iš dalies už vakarinės žemės sklypo ribos iki 2002 metų pastatė metalinę tvorą, kurios didžiausias aukštis yra 1,60 m. Taip pat nustatyta, kad 20,44 m ilgio tvoros dalis yra už vakarinės žemės sklypo ribos valstybinėje žemėje, o 15,79 m ilgio tvoros dalis ir 6,03 m ilgio vartai 2010 metais įrengti už žemės sklypo ribų esančioje valstybinėje žemėje. Inspekcija konstatavo, kad valstybinės žemės valdytojo rašytinis sutikimas šioms tvoros dalims ir vartams įrengti nepateiktas. Metalinę tvorą ir tvorą su vartais pagal jų požymius ir techninius parametrus Inspekcija priskyrė I grupės nesudėtingiesiems kitos paskirties inžineriniams statiniams. Šios Sprendime Nr. 2 nurodytos aplinkybės buvo grindžiamos prieš jo priėmimą atlikto faktinių duomenų patikrinimo vietoje akto Nr. FAK-*[duomenys neskelbtini]* duomenimis. Jame, be kita ko, užfiksuotas tvoros didžiausias 1,60 m aukštis, jos dalių išsidėstymas žemės sklype ir už jo ribų bei, naudojantis „Google Earth Pro“ ir Geoportal ortofotografine medžiaga, nustatytas tvoros dalių įrengimo laikotarpis.

Komisija pažymi, kad FAK-*[duomenys neskelbtini]* ir Sprendime Nr. 2 nurodyti rytinėje dalyje esančios tvoros dalies ir vartų įrengimo laiko duomenys nėra visiškai tapatūs. FAK-*[duomenys neskelbtini]*, remiantis „Google Earth Pro“ ortofotografine medžiaga, nurodyta, kad rytinėje dalyje tvoros dalys įrengtos iki 2012 m. liepos 25 d., o remiantis Geoportal ortofotografine medžiaga – iki 2012 m., tuo tarpu Sprendime Nr. 2 nurodyta, kad 15,79 m ilgio tvoros dalis ir 6,03 m ilgio vartai įrengti 2010 m. Komisijos vertinimu, šis duomenų neatitikimas nagrinėjamu atveju nėra esminis vertinant Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 8 punkto taikymo teisėtumą, nes net ir vadovaujantis FAK-*[duomenys neskelbtini]* nurodytu vėliausiu laikotarpiu – 2012 metais – iki pareiškėjo 2025 m. gruodžio 22 d. skundo pateikimo buvo praėję daugiau kaip dešimt metų.

Pareiškėjai patikslintame skunde iš esmės neginčija aplinkybės, kad ginčo tvora įrengta daugiau kaip prieš dešimt metų. Priešingai, jie patys nurodo, kad ginčo žemės sklypo bendraturtės ir jų šeimos narys tvorą įrengė seniau negu prieš dešimt metų. Pareiškėjų nesutikimas su Sprendimu Nr. 2 šiuo aspektu grindžiamas ne kitokiu tvoros pastatymo laiku, bet argumentu, kad tvoros sukelti jų teisių pažeidimai tęsiasi iki šiol, todėl, jų vertinimu, pažeidimas yra tęstinis ir senaties terminas nuolat atsinaujina.

Šį pareiškėjų argumentą Komisija vertina kaip nepagrįstą.

Sprendimo Nr. 2 priėmimo metu galiojusio Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 8 punkte skundo dėl statybos teisėtumo nagrinėjimo galimybė buvo siejama su statybos darbų atlikimo momentu. Pagal šią nuostatą skundas dėl statybos teisėtumo nenagrinėjamas, kai statybos darbai atlikti daugiau kaip prieš dvejus metus iki skundo pateikimo, išskyrus teisės saugos institucijų atliekamo tyrimo ir galimo viešojo intereso pažeidimo atvejus. Tačiau ir esant įtarimų dėl galimo viešojo intereso pažeidimo įstatyme nustatyta galutinė dešimties metų riba, kuriai suėjus skundas dėl statybos teisėtumo nenagrinėjamas.

Taigi įstatymų leidėjas termino pradžią susiejo su statybos darbų atlikimu, o ne su pastatyto statinio vėlesniu egzistavimu ar jo galimai sukeliama pasekmių trukme. Aplinkybė, kad pastatytas statinys fiziškai išlieka ir pareiškėjai mano, jog dėl jo iki šiol ribojamos jų galimybės naudotis bendru turtu, savaime nepakeičia statybos darbų atlikimo momento ir nepradedą iš naujo Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 8 punkte nustatyto termino. Komisijos vertinimu, kitoks šios normos aiškinimas reikštų, kad faktiškai bet kurio išlikusio statinio statybos teisėtumas galėtų būti tikrinamas neribotą laiką, nors įstatymų leidėjas aiškiai nustatė priešingą taisyklę ir net galimo viešojo intereso pažeidimo atvejams nustatė galutinę dešimties metų ribą. Todėl pareiškėjų nurodomos tęstinės jų nuosavybės ar naudojimosi bendru turtu teisinių interesų pažeidimo pasekmės nėra tapačios tęsiamiems statybos darbams ir nesudaro pagrindo netaikyti Priežiūros įstatyme nustatyto skundo dėl statybos teisėtumo nagrinėjimo termino.

Nagrinėjamu atveju pareiškėjo T. K. skundas surašytas 2025 m. gruodžio 22 d. ir Inspekcijoje užregistruotas 2025 m. gruodžio 29 d. Tuo tarpu Sprendime Nr. 2 nustatyta, kad jame vertintos metalinės tvoros dalys įrengtos iki 2002 metų ir 2010 metais. Be to, kaip minėta, patys pareiškėjai patikslintame skunde pripažįsta, kad tvora įrengta seniau negu prieš dešimt metų. Byloje nenustatyta duomenų apie vėlesnius, į dešimties metų laikotarpį iki skundo pateikimo patenkančius ginčo tvoros statybos darbus, kurie galėtų būti savarankiškas pareiškėjų skundo dėl statybos teisėtumo objektas. Todėl darytina išvada, kad Inspekcija turėjo faktinį ir teisinį pagrindą taikyti Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 8 punkte nustatytą skundo nenagrinėjimo pagrindą.

Šios išvados nepaneigia pareiškėjų argumentai dėl galimo viešojo intereso pažeidimo. Pareiškėjai nurodo, kad žemės sklypas [*duomenys neskeltini*], yra [*duomenys neskeltini*] regioninio parko teritorijoje ir [*duomenys neskeltini*] dvaro sodybos, įrašytos į Kultūros vertybių registrą, teritorijoje, taip pat teigia, kad tvora daro neigiamą poveikį kraštovaizdžiui, kultūros paveldo vertingosioms savybėms, patenka į valstybinę žemę ir kitais aspektais pažeidžia viešąjį interesą. Byloje esantis Pavilnių ir Verkių regioninių parkų direkcijos 2026 m. birželio 3 d. raštas patvirtina saugomos teritorijos ir kultūros paveldo objekto teritorijos statusą, tačiau šis raštas priimtas po Sprendimo Nr. 2 ir jame nėra konstatuotas ginčo tvoros statybos neteisėtumas. Direkcija pati nurodė neturinti įgaliojimų atlikti tokio pobūdžio administracinės procedūros ir pareiškėjo kreipimąsi persiuntė kompetentingoms institucijoms. Vis dėlto nagrinėjamo ginčo išsprendimui nėra būtina galutinai nustatyti, ar kiekviena pareiškėjų nurodyta aplinkybė savaime galėtų būti laikoma įtarimu dėl viešojo intereso pažeidimo keliančia aplinkybe. Net darant pareiškėjams palankiausią prielaidą, kad tokie įtarimai galėjo kilti, Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 8 punkte aiškiai nustatyta, kad esant įtarimų dėl galimo viešojo intereso pažeidimo skundas visais atvejais nenagrinėjamas, kai jis paduotas praėjus dešimčiai metų nuo statybos darbų atlikimo. Nagrinėjamu atveju ši laiko riba buvo viršyta. Todėl, Komisijos vertinimu, pareiškėjų argumentai dėl [*duomenys neskeltini*] regioninio parko, [*duomenys neskeltini*] dvaro sodybos, kraštovaizdžio apsaugos ir kitų galimų viešojo intereso elementų nepaneigia Sprendime Nr. 2 pritaikyto savarankiško skundo nenagrinėjimo pagrindo.

Atskirai vertintinas pareiškėjų argumentas, kad tvoros dalys buvo įrengtos valstybinėje žemėje be valstybinės žemės valdytojo sutikimo. Bylos medžiaga patvirtina, kad Inspekcija šios aplinkybės neignoravo. Dar vykdant žemės naudojimo valstybinę priežiūrą nustatyta, jog už vakarinės žemės sklypo ribos užimtas 18 kv. m valstybinės žemės plotas, atribotas 20,44 m ilgio metaline tvora, o už rytinės žemės sklypo ribos – 35 kv. m valstybinės žemės plotas, atribotas 15,79 m ilgio metaline tvora ir 6,03 m ilgio vartais. Sprendime Nr. 2 taip pat nurodyta, kad statytojas neturi

valstybinės žemės valdytojo rašytinio sutikimo šioms konstrukcijoms įrengti. Be to, 2026 m. balandžio 29 d. Inspekcija surašė privalomąjį nurodymą pašalinti žemės naudojimo pažeidimus Nr. ŽPN-[*duomenys neskelbtini*], kuriuo nurodyta atlaisvinti naudojamą 53 kv. m valstybinės žemės plotą ir, be kita ko, pašalinti valstybinėje žemėje įrengtas 20,44 m ir 15,79 m ilgio metalines tvoras bei 6,03 m ilgio vartus.

Taigi statybos teisėtumo patikrinimo termino taikymas nereiškė, kad nustatytas neteisėtas valstybinės žemės naudojimas liko be viešojo administravimo subjekto reakcijos. Tai buvo savarankiškas žemės naudojimo valstybinės priežiūros klausimas ir dėl jo Inspekcija pritaikė jos kompetencijai priskirtą poveikio priemonę. Šio privalomojo nurodymo teisėtumas nėra nagrinėjamos bylos dalykas.

Sprendime Nr. 2 Inspekcija papildomai rėmėsi Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 9 punktu ir aplinkybe, kad ginčo tvora pagal techninius parametrus priskirtina I grupės nesudėtingajam kitos paskirties inžineriniam statiniui, kurio statybai, Inspekcijos vertinimu, neprivalomas statybą leidžiantis dokumentas.

Komisija pažymi, kad Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 9 punkto taikymas siejamas su visomis šioje normoje nustatytomis sąlygomis ir joje numatytais išimtimis. Todėl vien išvada, jog statybą leidžiantis dokumentas neprivalomas, pati savaime nėra pakankama visam šiame punkte nustatytam teisiniam pagrindui konstatuoti. Be to, pats 31 straipsnio 1 dalies 9 punktas nustato išimtis, be kita ko, susijusias su valstybinėje žemėje atliekama statyba ir valstybinės žemės patikėtinio sutikimu. Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 8 punkte nustatytas terminas yra atskiras ir savarankiškas skundo dėl statybos teisėtumo nenagrinėjimo pagrindas. Nustatyta aplinkybė, kad nuo ginčo tvoros statybos darbų atlikimo iki pareiškėjo skundo pateikimo praėjo daugiau kaip dešimt metų, sudaro savarankišką ir pakankamą pagrindą Sprendimo Nr. 2 ginčijamos dalies rezultatui pagrįsti. Todėl pareiškėjų argumentai dėl Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 9 punkte nustatytų išimčių nepaneigia savarankiškai taikytino 31 straipsnio 1 dalies 8 punkte įtvirtinto pagrindo.

Pareiškėjai taip pat savo teisių pažeidimą sieja su bendraturčių sutikimo nebuvimu, nustatytos naudojimosi žemės sklypu tvarkos nesilaikymu, pareiškėjos J. Č. galimybės naudotis jai priskirta žemės sklypo dalimi apribojimu ir kitų bendraturčių pateikimo prie Neries upės apsunkinimu.

Šių argumentų kontekste Komisija atiboja statybos valstybinės priežiūros klausimą nuo bendrosios nuosavybės teisės įgyvendinimo santykių. Klausimai, ar vienas bendraturtis, naudodamasis jam priskirta žemės sklypo dalimi, pažeidžia kitų bendraturčių teises, ar laikomasi nustatytos naudojimosi bendru daiktu tvarkos, ir koku būdu tokios teisės turėtų būti ginamos, savaime nėra tapatūs klausimui, ar Inspekcija pagal Priežiūros įstatymą privalėjo 2025 m. pateikto skundo pagrindu pradėti arba tęsti daugiau kaip prieš dešimt metų atliktų statybos darbų teisėtumo patikrinimą. Be to, kaip jau nustatyta, dėl skundo dalies, susijusios būtent su žemės sklypo viduje įrengta tvora ir bendraturčių tarpusavio santykiais, Inspekcija buvo pasisakiusi Sprendime Nr. 1. Šio sprendimo pareiškėjai nagrinėjamoje byloje neginčia. Todėl Komisija negali nagrinėdama reikalavimą dėl Sprendimo Nr. 2 panaikinimo kartu persvarstyti Sprendimo Nr. 1 teisėtumo ar išspręsti bendraturčių tarpusavio civilinio ginčo.

Komisija taip pat pažymi, kad administracinio sprendimo teisėtumas ir pagrįstumas turi būti vertinamas pagal jame nurodytus faktinius ir teisinius pagrindus. Atsakovės atsiliepime pateikti papildomi paaiškinimai gali padėti suprasti atsakovės procesinę poziciją, tačiau jie negali pakeisti ar retrospektyviai sukurti esminių administracinio sprendimo motyvų, kurių jame nebuvo.

Nagrinėjamu atveju Sprendime Nr. 2 buvo nurodytos konkrečios ginčo tvoros faktinės aplinkybės – jos vieta, pagrindiniai techniniai parametrai ir statybos laikas, nurodyti taikomi teisės aktai ir paaiškinta, kodėl, Inspekcijos vertinimu, pareiškėjo skundo dalis dėl tvoros statybos teisėtumo negali būti nagrinėjama. Todėl vien atsakovės atsiliepime pateiktų papildomų argumentų neįtraukimas į Sprendimą Nr. 2 nesudaro pagrindo pripažinti, kad ginčijamas administracinis sprendimas apskritai neturėjo faktinio ar teisinio pagrindo.

Komisijos vertinimu, Sprendime Nr. 2 nustatytų faktų visuma buvo pakankama Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 8 punkte įtvirtintam savarankiškam skundo nenagrinėjimo pagrindui taikyti. Pareiškėjams iš Sprendimo Nr. 2 buvo galima suprasti esminę Inspekcijos išvadą ir jos faktinį

bei teisinį pagrindą – ginčo tvoros statybos darbai buvo atlikti daugiau kaip prieš dešimt metų iki skundo pateikimo, todėl jų statybos teisėtumas pareiškėjo skundo pagrindu nebegali būti tikrinamas net ir tuo atveju, jeigu būtų keliama klausimai dėl galimo viešojo intereso pažeidimo.

Apibendrinama Komisija konstatuoja, kad pareiškėjų argumentai nepaneigia Sprendimo Nr. 2 dalies, susijusios su metalinės tvoros statybos teisėtumo nenagrinėjimu, faktinio ir teisinio pagrindo. Inspekcija nustatė ginčui reikšmingą tvoros statybos laiką ir, atsižvelgdama į tai, pagrįstai taikė Priežiūros įstatymo 31 straipsnio 1 dalies 8 punkte nustatytą skundo nenagrinėjimo pagrindą. Pareiškėjų argumentai dėl tęstinio jų teisių pažeidimo, saugomos teritorijos ir kultūros paveldo statuso, galimo viešojo intereso pažeidimo, statinio buvimo dalyje valstybinės žemės bei bendraturčių sutikimų nebuvimo nesudaro teisinio pagrindo netaikyti šioje teisės normoje nustatytos galutinės dešimties metų ribos. Atsižvelgdama į tai, Komisija nenustato teisinio pagrindo panaikinti Inspekcijos 2026 m. balandžio 24 d. rašto Nr. *[duomenys neskelbtini]* „Dėl Jūsų skundo (*[duomenys neskelbtini]*)“ pareiškėjų ginčijamą dalį.

Kadangi pareiškėjai kartu reiškia ir išvestinį reikalavimą įpareigoti atsakovę Inspekciją iš naujo išnagrinėti pareiškėjų skundo dalį dėl galimai neteisėtai įrengtos tvoros žemės sklypo dalyje adresu *[duomenys neskelbtini]*, ir priimti sprendimą, pažymėtina, kad netenkinus pagrindinio pareiškėjų reikalavimo panaikinti Sprendimo Nr. 2 dalį, nėra pagrindo tenkinti ir su juo tiesiogiai susijusio reikalavimo įpareigoti Inspekciją iš naujo nagrinėti pareiškėjų skundo dalį dėl metalinės tvoros ir priimti naują sprendimą. Viešojo administravimo subjektas gali būti įpareigojamas iš naujo nagrinėti asmens kreipimąsi tik tada, kai konstatuojami tokie administracinio sprendimo trūkumai ar procedūriniai pažeidimai, dėl kurių skundžiamas administracinis sprendimas negali būti paliktas galioti. Nenustačius skundžiamos Sprendimo Nr. 2 dalies neteisėtumo, nėra pagrindo taikyti ir išvestinės gynybos priemonės. Pareiškėjų patikslintas skundas atmestinas kaip nepagrįstas visa apimtimi.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 19 straipsniu, 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjų T. K. ir J. Č. patikslintą skundą dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos Vidurio Lietuvos statybos valstybinės priežiūros departamento 2026 m. balandžio 24 d. rašto Nr. *[duomenys neskelbtini]* „Dėl Jūsų skundo (*[duomenys neskelbtini]*)“ dalies panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus atmesti kaip nepagrįstą.

Komisijos sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Lionela Gelmanienė

Komisijos narės

Daiva Bereikienė

Birutė Pranevičienė